

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Šeštadienis, Rugpiūtis-August 23 d., 1924

437

No. 204

Rusai traukia kariuomenę Rumanijos sienon

Vokiečių komunistų riaušės reichstage

Belgai pradeda ekonominių Ruhro evakuavimą

Rusai traukia kariuomenę Rumanijos pasienin

Bolševikai tečiau tvirtina, kad jie neturi tikslo pulti Rumaniją.

VIENA, rugp. 22. — Telegrama iš Bucharesto skelbia, kad paskutinėmis dienomis esą pastebėta didelis kuzijos raudonosios armijos judėjimas į šalis Rumanijos pasienio. Praeitą vakarą visoks geležinkelio judėjimas buvo sustabdytas ir traukiniai vaikščioję tik gabandami kareivius.

Laikraštis Lupta sako, kad bolševikai tvirtina stiprų frontą išilgai Dniestro upės. Apie Tiraspolį daroma tvirtos spyguliuotų vielių užvaros. Netoli Krokonoakso, prieš Akermaną, raudonoji kariuomenė išskynus mloško tarpą, apie 2,000 mastų pločio, tiesiai į Akermano miestą. Toje srity raudonoji kariuomenė pradėjus tvirtinti savo kareivines. Esą pastebėta ilgi karo traukiniai prikrauti kulkosvaidžiu.

Praeitą penktadienį raudonoji kavalerija ir sapierai manevravę palei Dniestrą ties Tigina. Bolševikai aiškina betgi, kad tie kariuomenės judėjimai tai tik esą kariniai manevrai ir neturi jokio tikslo Rumanijai pulti.

Komunistų triukšmas Vokiečių reichstage

Posėdis nutruko, neišgirdęs kancleriaus pranešimo apie Londono sutartį.

BERLINAS, rugp. 22. — Šiandien reichstogas buvo susirinkęs išklausyti kancleriaus Marxo pranešimą apie įvykusias Londono konferencijoj derības ir padarytą sutartį. Komunistai betgi sukėlė tokį triukšmą, kad kanclerius negalėjo visai kalbėti. Posėdis buvo nutrauktas, prieš tai komunistų atstovų švarą sušpendavus dvidešimčiai posėdžių.

Francijos komunistų lyderis atakuoja Dawes'o planą

PARYŽIUS, rugp. 22. — Komunistų lyderis Marcel Cachin šios dienos atstovų rūmų posėdy interpelluodamas premjerą Herriotą del Londono reparacijų sutarties, pareiškė, kad "Dawes atstovauja Amerikos imperializmui tiesiausiai asmeniui ir konkrečiu būdu." Pasak Cachino, Londono tarptautinė konferencijoj Dawes'o planą amerikiečiai išpraudė per prievartą, brutalingu dagi būdu.

"Nauja Amerikos politika — sakė Cachin — ne per daug beinteresiška. Ji turi grynai ekonominį pamatą. Amerikiečiai tikisi rasti nusilpnintą Europos rinką, kur jie galėtų savo sąlygas diktuoti. Jiems reikia sveikų rinkų, į kurias jie galėtų eksportuoti. Tam ve ir yra jų Dawes'o planas. Jie neturi jokios užuojautos nė Europai, nė mūsų kraštui."

Cachin atitais tyčiojos iš tarimono Amerikos pacifizmo, nurodymas į Jungtinių Valstijų karo laivyno didumą ir į jų rivalizavimą su Didžiąja Britanija.

Belgai pradėjo evakuoti Ruhro kraštą

BRIUSELIS, rugp. 22. — Belgija šiandien pradėjo ekonominių Ruhro evakuavimą, kas yra kaip priruošiamas žingsnis militariniam evakuavimui. Belgų techninė delegacija, su Hannecartu priešaky, aplaido Dusseldorfą. Jai pavesta visų belgių civilių tarnybų likvidavimo darbas.

Muštynės su fašistais del Matteotti'o pagerbimo

ROMA, rugp. 22. — Keletas kilometrų nuo Romos viena Amerikos krutamųjų paveikslų kompanija daro veikalo "Ben Hur" filmas. Tarp daugelio dirbančių krutamiesiems paveikslams darbininkų yra fašistų ir fašistams pritariančiųjų, kaip lygiai ir fašistams priešingų.

Vakar fašistams priešingieji darbininkai ir aktoriai nutarė pagerbti fašistų nužudyto socialistų parlamento atstovo Giacomo Matteotti'o atmintį, paskelbiant pusę dienos šventę. Tam jie bandė patraukti ir fašistų šalininkus, bet pastarieji, vietotį prisidėjus, pakėlė riaušes. Prasidėjo didelės muštynės fašistų su nefašistais, taip kad riaušėms gęstyti buvo pašaukta karabinierių kompanija.

J. V. IR OLANDIJA PASIRASĖ DEKINES SMUGELIO SUTARTI

WASHINGTONAS, rugp. 22. — Užsienio reikalų departamente vakar tapo pasirašyta Jungtinių Valstijų su Olandija sutartis del svaiginamųjų gėrimų kontrabandos.

Tolygią sutartį Jungtinės Valstijos yra anksčiau padariusios su Did. Britanija.

PASMERKTIEJI FILIPINŲ SKAUTAI APELIUOJA

MANILA, Filipinai, rugp. 22. — Karo teismo pasmerkti penneriems metams sunkių darbų kalėjimo 204 skautai, kurie buvo kaltinami del neklausymo įsakymų ir maišto, apeliavo į Filipinų armijos departamento tarybą. Taryba, peržiūrėjus apeliaciją, pasiūlymą karo departamentui Washingtone del išsprendimo.

Neramumai Afgane Didėja

Tuos neramumus kurstą mullos ir bolševikų agentai Maskvos pinigais.

LONDONAS, rugp. 22. — Pranešama, kad nesiliaujant maištui Afgane pasiekę kritingos padėties.

Maištininkų operacijos išsiplėtė jau ir Kabulo apylinkėse, taip jau nauji sukilimai pasireiškė šiaurėje, netoli Bucharos sienos.

Tuos maištus prieš Afganistaną emirą kursto ypatingai musulmonų dvasininkai, kuriems labai nepatinka emiro kad ir nedidelės pastangos įvesti moderniški pagerinimai ir paluosuoti savo valdžią nuo visokių religinių trukdymų ir dvasininkų įtakos.

Maištus kurstyti stropiai padeda bolševikų agentai, kurie gauna tam reikalui pinigų iš Maskvos, kadangi maskviečiams rūpi neduoti ramumo Anglijai jos Indijos pasieniuose.

Praeitą penktadienį Kabulo garnizonas buvo jau besirengias prisidėti prie maištininkų, tačiau emirui suskubus laiku atvykti vieton, kariuomenė nurišo ir vėl liko jam ištikima.

Išrinktas Meksikos prezidentas sveikina Vokietijos darbininkus

HAMBURGAS, Vokietija, rugpiūtis 22. — Hamburgo miesto burmistras ir senato nariai vakar suruošė puotą atvykusiam čia naujai išrinktajam Meksikos prezidentui Calles'ui. Vokietijos generolei Profesijui Sąjungų Federacijai prezidentas Calles pasiuntė šitokią pasveikinimą:

"Atvykęs Europon, naudojuos proga nuširdžiai sveikinti jus, o per jus — visus Vokietijos darbininkų sąjungas, ir pareikšti linkėjimų pilniausios gerovės ir geriausio pasisekimo mūsų draugams, Vokietijos darbininkams, jų socialinėse pastangose".

2,000 kaimų rusų Turkestane užlieta

RIGA, rugp. 22. — Sovietų Telegrafo Agentura praneša, kad upė Amu-Darja, tekanti per Turkestaną ir Bucharą, smarkiai patvino ir plačiai išsiliejus, užtvindydama apie 2,000 kaimų ir miestelių. Manoma, kad ir žmonių yra nemaža.

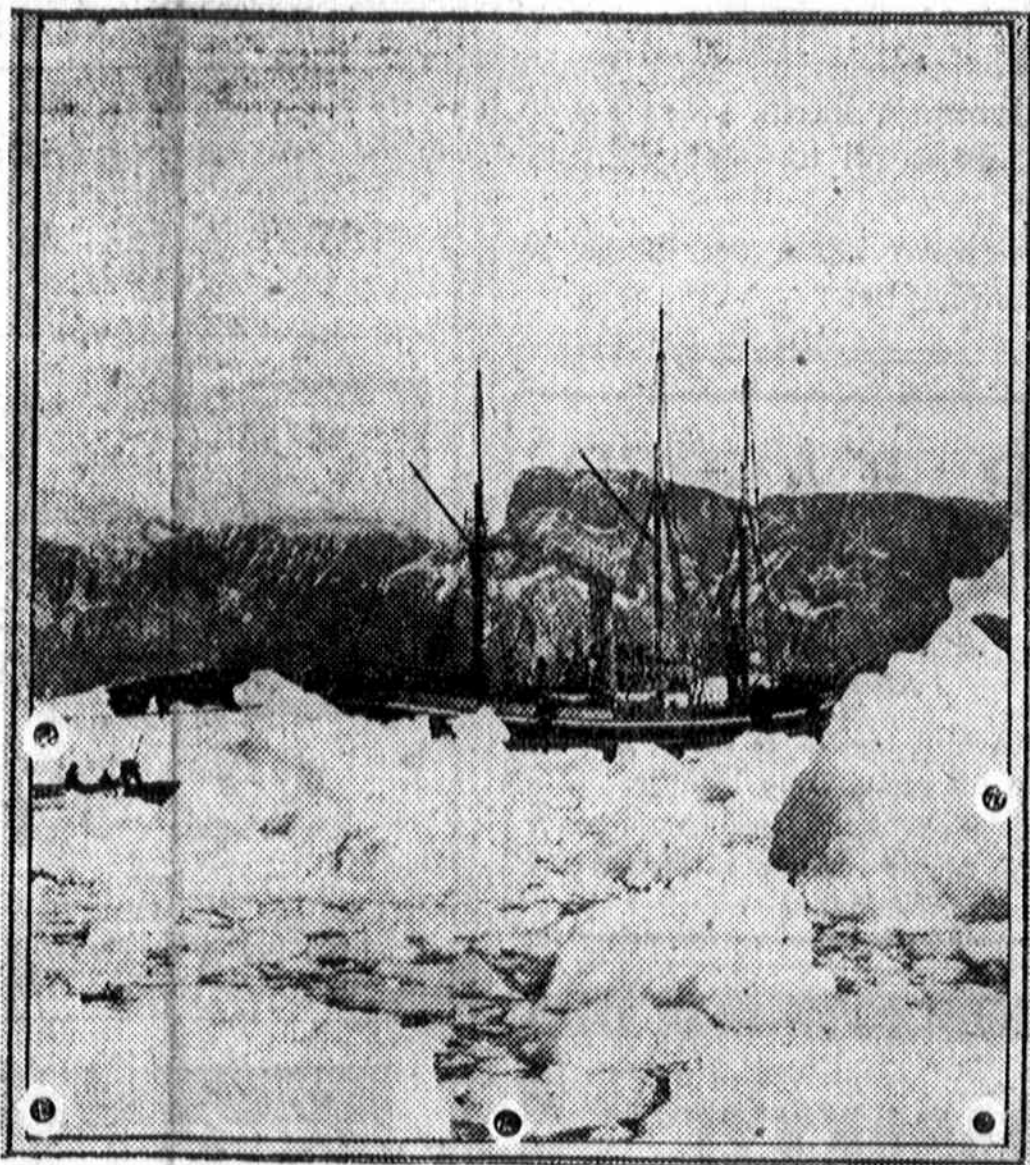
AVIACIJOS EKSPERTAS UŽSIMUŠE

NEWPORT NEWS, Va., rugpiūtis 21. — Aeroplanų nukritus vandenin iš 1000 pėdų aukštumos, užsimušė aviacijos ekspertas inžinierius Steven Bromley. Skridęs kartu su juo inžinierius majoras DeFrance buvo pavojingai sužeistas, taip kad ir jis gal nebeįsiveiks.

ARESTAI KOMUNISTŲ LENKIJOS

VARŠAVA. — Paskutinėmis dienomis politinė policija areštavo 40 Varšavos universiteto studentų. Jie kaltinami del komunizmo propagandos. Dabarant kratą, pas juos rasta komunistinių atsišaukimų.

ŠIAURĖS LEDYNUOSE

Amerikos garlaivis "Gertrude Rask," gabenas Grenlandijon reikmenas pasaulio kalunams. Kelionėje Grenlandijon garlaivis pakliuvo tarp pavojingų plaukiojančių ledynų, kurie sutrukdė pristatymą reikalingų lakunams daiktų Grenlandijon, o todėl ir keliaujantieji aplink pasaulį Amerikos alkunai buvo priversti ilgesnį laiką pasilikti Islandijoje. Dabar tasai garlaivis, prasimušęs pro ledų laukus, yra pasiekęs Grenlandą, kur ketvirtadienio vakarą atskrido ir Amerikos lakunai.

North Carolina atmetė vaikų darbo įstatymą

RALEIGH, N. C., rugp. 22. — North Carolinos valstijos senatas vakar 34 balsais prieš 4 atmetė proponuojamąjį konstitucijos priedą del vaikų darbo apsaugos.

Projektas dabar eis valstijos atstovų butan, kur jis, žinant tos valstijos legislatorių reakcingumą, be abejo bus taip jau atmetas.

Oficialis orakulas, prof. Noah Cox, iš savo aukštybių — iš federalio bokšto viršūnės — pažvelgęs į dangų, žemę ir visą svetą tarė šiuos pranašingus žodžius:

— Lietaus dienos pasibaigė. Po nuolatinio lietaus ir vėsnos per pastarąsias dvi savaites, dabar prof. Cox žada gražų orą — bent šiam galasavaičiui: šeštadieniui, sekmadieniui, o rasit ir pirmadieniui.

Tuo jis išblaško abejones visų tų, kurie galėjo pabijoti del pasisekimo savo piknikų, arba kuriems ne kartą buvo sugadintos ekskursijos į Sand Dunes ar kitas mėgiamas vietas.

Cheer up! Šiai dienai oficialis pranašavimas, Chicagai ir apylinkėse yra toks: Gražus, nedidelė temperatūros atmaina; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutina siekė 80° F. Šiandien saulė teka 6:04, leidžiasi 7:42.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugp. 22, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. stellingų	\$4.50
Belgijos, 100 frankų	\$5.01
Danijos, 100 kronų	\$16.23
Italijos, 100 lirų	\$4.42
Francijos, 100 frankų	\$5.40
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.91
Olandijos, 100 florinų	\$38.86
Suomijos, 100 markių	\$25.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.57
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.79

Valsčiaus Taryba skriaudžia poną J. Pierpont Morganą

GLEN COVE, L. I., rugp. 22. — Wall stryčio viešpats, ponas J. Pierpont Morganas, pasijuto, kad jis esąs labai nuskriaustas, ir dar kieno? — tokio menko sutvėrimelio kaip Glen Cove valsčiaus taryba!

Ponas Morganas protestuoja. Dalykas toks. Kalbamame valsčiuje Morganas turi dvaruką.

Dvariuokas nieko sau, tarybos taksatoriai apšacavojo jo vertę 600 tūkstančių dolerių, ir nustatė, kad už tai ponas Morganas turi sumokėti 65,000 dolerių taksų.

Ponas Morganas bažijasi, kad jo nuosavybė anaipol tiek nėsanti verta ir reikalauja, kad jo taksai būtų stipriai sumažinti.

Iš Vilniaus

LENKŲ TEISMAI TEISINA ŽMOGŽUDYBIS

Pereito mėnesio 27 d. Vilniaus Apygardos teisme buvo nagrinėjama policininko Adomo Mytkowskio byla. Buvo kaltinamas už tai, kad nušovė du Marcinkonių valsčiaus lietuvių įtariamus šauliais. Tai atsitiko 1923 m. kovo mėn. 8 d. Marcinkonių policijos nuovadoj.

Kaltinimas buvo suformuluotas taip, kad policininkas, išpuzdžio pagautas, kai trijų suimtųjų vienas pabėgo, nušovė abu pasilikusiu, bijodamas, kad šie nepabėgtų, pavartodami prieš jį nuovadoj esamus ginklus.

Bylą nagrinėjant, paaiškėjo, kad abu nušautieji, Jonas Galčius ir Klimas Plokštys, buvo sukaustyti retėžiais, o vienas jų net prie lovos prirakintas. Policininkas teisinosi, kad jie galėto išsivaduoti iš retėžių ir todėl jis juos nudėjęs. Teismas savo nutarimu policininką išteisino.

Pasažierinis traukinys pragaišo didelį audrą

EAU CLAIRE, Wis., rugp. 21. — Omahos geležinkelio valdyba pasigenda pasažierinio Chicago Minneapolis, St. Paul and Omaha linijos traukinio No. 272. Jis žuves kažinkur šaltinėje linijoje tarp Mondovi ir Fairchild. Tame ruože siautė baisi audra. Telegrafo ir telefono vielos nutrauktos, taip kad geležinkelio valdyba negali susižinoti su miesteliais, pro kuriuos traukinys ejo. Iš Mondovi tas traukinys buvo išėjęs vakar po pietų ir į Fairchildą turėjo atvykti lygiai 6 valandą vakaro. Tačiau iki 12 val. nakties vis nieko apie jį nebuvo girdėt. Geležinkelio tarnautojai rankomis varomais karučiais išvyko iš Eau Claire ieškoti.

LENKŲ VETERANAS, PROTESTUI VALDŽIAI PAREIKŠTI, NUSIZUDĖ

LVIVAS, Galicija, rugp. 22. — Masiniame lenkų karo veteranų ir besveikųjų susirinkime kalbėjo vienas jaunas karo invalidas. Jis aštriai smerkė lenkų valdžią del jos visiško nesirupinimo karo invalidais, ir savo kalbą pabaigė šurpiau su valdžiai protestu: čia pat, aki vaizdoje visų susirinkusiųjų, jis išštraukė revolverį ir nusišovė.

RAISULI, GARSUS MOROKO BANDITAS, MİRĖS

GIBRALTARAS, rugp. 22. — Iš Tanžiro gauta čia žinia skelbia, kad garsusis Korokko banditas, Mulai Ahmed Raisuli, kurs neseniai buvo paskirtas vakarinės ispanų zonos dalies, Morokko, gubernatorium, esąs miręs.

ITALŲ LAIVYNO MANEVRAI

ROMA, rugp. 22. — Italijos karo laivyno manevrai Tarpžemės jūroje, kuriems buvo ruošiamos per keletą pastarųjų savaitų, prasidėjo praeitą naktį.

Lietuvos žinios.

ZMOGŽUDYSTĖ

SEREDZIUS. — Sekmadienį, liepos 6 dieną, apie 4 val. po piet, nežinomas žmogžudys persovė Jotiškų kaimo gyv. Praną Šimkų, senelį apie 60 metų amžiaus, kuris atvežtas Kauno ligoninėn liepos 7 d. nuo žaizdos mirė.

Apie 4 val. Mažeika ir Kaminskas ėjo iš miestelio namo į Joniškį, esančius viso vieno kilometro atstume nuo miestelio. Jiems įėjus į apaugusį krūmais upelėlių Južupį, iš krūmų išsoko plėšikas su brauningu rankoje. Iš Mažeikos atėmė laikrodį ir kiek pinigų. Pr. Šimkus tuo tarpu taip pat nusileido nuo kalvelės į upelę ir čia pastebėjęs bėgantį plėšiką, drauge su Kaminsku ėmė jį vytis. Tuo tarpu pik-tadaris šovė iš brauningo, pataikydamas Šimkui į pilvą, ir tai buvo mirtina žaizda.

Spėjama, kad plėšikas bus vienas iš pabėgusiųjų iš Kauno kalėjimo, nes pirmiau apie jokių plėšimus bei užpuolimus Seredžiaus apylinkėse nebuvo girdėti.

Žmonės kaimiečiai labai nusiskundžia, kad valdžia reikalaujanti per daug formalumų ir mokesnio ginklui (revolveriui) laikyti. Ką gi galėjo nors ir trys vyrai padaryti vienam ginkluotam galvažudžiui, kuris niekuo nerizikuoja, besislapstydamas žaliuojančiuose krumuose bei javuose.

LENKŲ POLICIJOS SMARKUMAI

VARŠAVA. — "Kurjer Polski" skelbia Lenkų vidaus reikalų ministerijos 1923 m. statistines žinias apie policijos prasikaltimus.

Prieš rytų pakraščių policiją iškeltose bylose antrą vietą užima policininkų nusizengimai prieš gyventojų neliečiamybę. 75% tų bylų iškelta už mušimą areštuotųjų tardymo metu.

50 Centų

Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Tai yra greitas, pigus ir saugus budas pasiuntimui pinigų Lietuvon. Nuo 19 d. gegužio iki dabar jau apie 1500 siuntėjų yra pasinaudoję mūsų Telegrafinėmis Pinigų Perlaidomis ir didelė didžiūma, žodžiu ar raštu yra pareiškę savo padėką už įvedimą šios stebėtinai geros pinigų siuntimo sistemos.

Štai talpiname tik porą padėkavimų, iš daugelio kitų:

"Brangus Tamstos: —

"Širdingai dėkavoju Tamstoms už prisiuntimą man kvitos, kuri parodo, kad mano pinigai liko išmokėti greitai ir saugiai. Labai ačiū.

"Jurgis Lamsargis, 5626 W. 64 St., Chicago, Ill.

"Brangios Naujienos: —

"Duodu žinoti, kad aš gavau per jums kvitą nuo pinigų iš Lietuvos; buvo labai greitai išmokėti. Mano tėvelis yra linksmas gavęs pinigų, o aš širdingai dėkavoju už greitą patarnavimą.

"A. K. Prakuliuskas, 2421 W. 46 St., Chicago, Ill.

Naujių Telegrafinės perlaidos pagreiti-na pinigų išmokėjimą Lietuvoje nuo 2 iki 3 savaitų, o kainuoja tik 50 centų daugiau negu paštu siunčiant.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Chicagos žinios

Prasų pasigailėjimo jau- niems žmogūdzdžiams

Užvakar prieš teisėją Caverly prasidėjo jaunų milijonierių žmogūdzdžių Nathan Leopold ir Richard Loeb advokatų ginamosios kalbos. Prieš tai per porą dienų kalbėjo prokuroro pagelbininkai, pirmiausia Marshall, o paskui Savage, reikalaujanti mirties bausmės abiem žmogūdzdžiams. Jie nurodė, kad jokios sušvelninančios aplinkybės nėra, kad pati žmogūdzdystė buvo baisiausia Illinois istorijoje ir tie jauni žmogūdzdžiai jokio pasigailėjimo neužsitarnauja. Teisėjas turi tik savo pareigą išpildyti, o ta pareiga yra pasiūlyti juos ant kartuvių, nes kitokios bausmės ir įstatymai nenumato. Esą norint duoti mažesnę bausmę, reikia pirmiau pakeisti įstatymus, o tai gali padaryti tik valstijos legislatura, o ne teisėjas.

Prokuroro pagelbininkui Savage pabaigus savo smarkią kalbą, pradėjo gynamąją kalbą advokatas Walter Bachrach. Kuomet prokuroro pagelbininkai šaukė ir rėkavo, ir drąsiai ir garsiai reikalavo mirties bausmės, tai Bachrach kalbėjo tyliai, su jausmu, maldaudamas pasigailėjimo jauniems žmogūdzdžiams. "Teisimas yra tėvas mums visiems", sakė Bachrach. "Jeigu mes esame atvesti prieš jį (teisimą), kaip tokis jis turi ir nuosprendį prieš mus išnešti. Jei mes esame jauni — nesubrendę — jis turi atsisvegti į tai. Jis (teisimas) yra mūsų legalis tėvas. Jei pačios aplinkybės ir pobūdis prasikaltimo, jei pats prasikaltimas aiškiai rodo,

VAZIUKIT LIETUVON RUGSĖJO MENESYJE

Ar jau girdėjot apie ekskursiją į KLAIPEDĄ, kurią parengė BALTIJOS AMERIKOS LINIJA, 10-tą dieną RUGSĖJO, ant laivo "ESTONIA". Kaip Linija taip ir laivas plačiai Lietuviams žinomi, nes daugumas jų ten ir atgal ta Linija ir Lai-vu važiuo.

Jeigu dar ne girdėjot, o norit Lietuvon keliauti po gera globa, tuojau iš Lietuvos Atstovybės pasprašykite ir vietą ant to laivo skubiai užsisakykite.

Gerų vietų dar turime ant to laivo. Jūsų agentas atliks viską, ką reikia, umiai pas jį kreipkitės, o jeigu Agento neturit rašykite tiesiog pas mumis.

Gabus ir patyręs vadas-Lietuvys, p. Smitrus, vedėjas mūsų lietuviško skrybiaus, važiuos drauge su Jumis, patarnaus, pamokins, užžiūrės ir pasistengs Jumis užgančinti.

Proga gera, Jurės tykios, laikas kaip tik puikiausias dabar prieš žiemą važiuoti, tad pasiskubinkit, nes kelionėn pasiruošti jau per daug laiko neliko.

(Apskelbimas)

Complete in Itself

Išgalanda razor geležė be išėmimo jos iš kotelio. Greitai ir gerai. Visas setas — razor su dirželiu ir ekstra peiliukais, \$1.00 ir augščiau.

Valet Auto Shave Razor

Tel. Lafayette 4223
Plumbinb, Heating
Kaiko lietuvis, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

G E R B. Naujienų skal-
tytojos ir skaitytojai
prasomai pirkinį reikalais
eti į tas sankrovas, kurios
skelbiamos Naujienose.

kad mes esame nenormalūs protiniai, tai pats teismas nusprendė, kad mus baudžiant į tai turi būti atsižvelgta." Bachrach mal-davo pasigailėjimo jauniems žmogūdzdžiams, pasiremiant jų jaunyste ir nurodant, kad dar nė vienas, kuris prisipažino prie kaltės, o buvo jaunas metais, neliko pasmerktas kartuvėms. Jis taip pat įrodinėjo, kad jaunų žmogūdzdžių protas dar nėra subrendęs, be to jie yra nenormalūs protiniai ir kad nors jie ir nėra pilni bepročiai, jie visgi nepajėgia kontroliuoti savo valios.

Jis užbaigė savo kalbą vakar prieš piet. Po piet turėjo pradėti savo kalbą garsusis Clarence Darrow. Visi pranašauja, kad jo kalba bus nepaprasta, kurioj jis sudės visą savo 40 metų patyrimą advokataujančiam. Tiek publikos susirinko užgirsti Darrowo kalbos, kad prie teismo negalima buvo ir prieiti. Prie durų g buvo tokis susigrudimas, moterys besigrūdamos susidurskė drabužius, sulamdė skrybėles, vyrų šiaudinės skrybėlės irgi liko sulaužytos. Kiekvienas norėjo išgirsti Darrową kalbant, bet vistiek šimtai žmonių turė-

jo gylėti nuo durų, nes teismas jau buvo perpildytas ir policijai reikėjo daryti taką dėl teisėjo ir advokatų, kad nors jie galėtų įeiti į teismą.

Darrowas yra priešingas mirties bausmei ir jau nesikyla jo protestavęs prieš prokurorą ir jo pagelbininkus, kurie su pasi-smaginimu kalba apie kartuves ir reikalauja mirties bausmės su tokiu smagumu, tarsi tai būtų kokis piknikas. Ir jis veikiausiai remsis ne įstatymais, bet žmoniškumo žvilgsniu, "amžių įstatymais", kurie, jo žvilgsniu, yra augštesni už šalies įstatymus.

Darrowo kalba veikiausia te-sis ir šiandien.

P. KASPER

3827 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 9182

KONTRAKTORIUS IR
REAL ESTATE

Budavoju medžio ir mūro namus. Esu 15 metų tame biznyje. Todėl kiekvienas kuris su manim turės biznio reikalą, užtikrinu, kad bus užgančintas.

AR JŪS GALITE PASAKYTI

Jūsų pačių priežastį: kodėl jūs privalote taupyti pinigus?
Už geriausį atsakymą suteiksime dovaną \$10.00.
Malonėkite atsiųsti savo atsakymus ne vėliau kaip rugsėjo 15 dieną.

Peoples Stock Yards Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

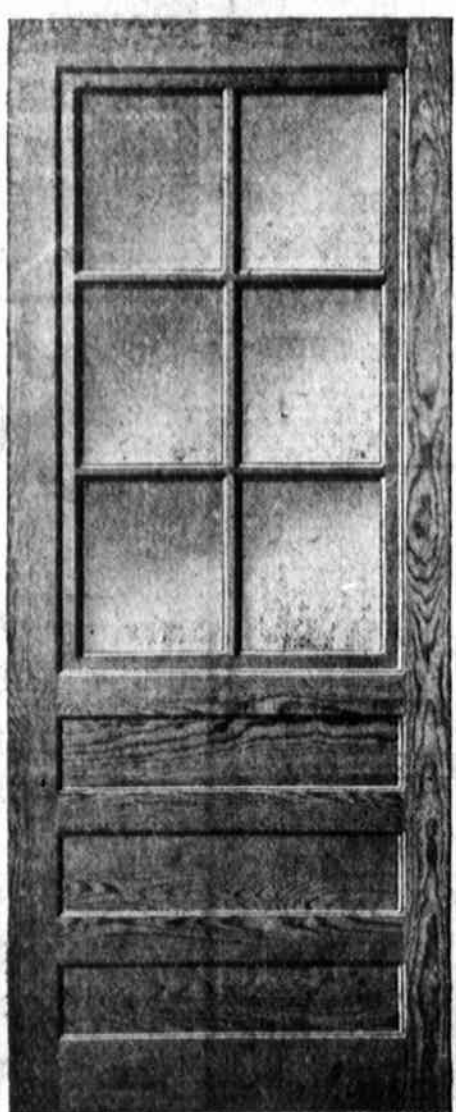
Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Specialis Pardavimas Kombinacijos Durys

Vasarinės ir žieminės durys

sujungtos į vieną

Jei
jūs
pabandyte
syki,
jos
stovės
ant
visados

No. N. 286.

Paveikslas parodo stiklinę sekciją vietoje

Jos
yra
padarytos
su
sieteliais
ir
stiklais

For Size of Door	Size of Combination Door	Price Each with Screen and Glass
2-8x6-8	2-8 1/2 x 6-9 1/2	\$6.75
2-8x7-0	2-8 1/2 x 7-1 1/2	\$7.00
2-10x6-8	2-10 1/2 x 6-9 1/2	\$7.25
2-10x6-10	2-10 1/2 x 6-11 1/2	\$7.50
2-10x7-0	2-10 1/2 x 7-1 1/2	\$7.75
3-6x6-8	3-6 1/2 x 6-9 1/2	\$8.00
3-6x7-0	3-6 1/2 x 7-1 1/2	\$8.50

SPECIALĖ PASTABA:

Kiekvienos durys yra priręgtos su patentuotu užkabinimu. Audros sekcija galima nuimti lengvai ir sietelių sekcija galima įdėti be išėmimo durų lauk. Mes parduodame specialius užraktus dėl įėjimo durų už \$1.75 pilnai užbaigta ir su raktu. Paprašykite, kad parodytume, kaip ateisite. Mes rekomenduojame Stylių No. D-286 dėl užpakinčių porčių ir šoninių įėjimo durų.

Šios durys trinuotos ekstra pagal jūsų miarą, 50c. už duris ekstra.

ISPARDAVIMAS UŽSIBAIGS RUGSĖJO 15

Douglas Products Co.

2901-19 South Halsted Street.

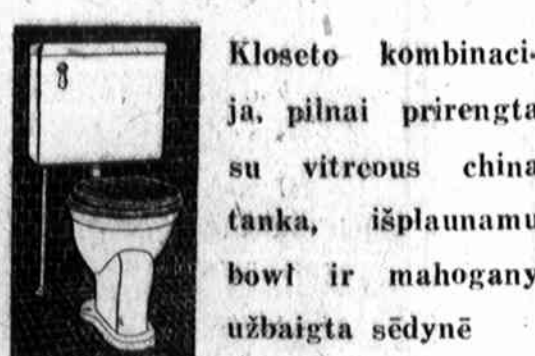
Visi telefonai Calumet 6704

JOHNSON PLUMBING SUPPLY CO.

3641-43 So. Halsted St.

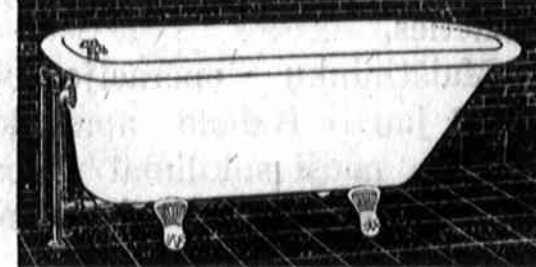
Phone Yards 2427

Mes parduodame plumbingo reikmenis - Fitingus - Fixtures - Trimmingus, ir t. t. tiesiai jums išdirbinėtojų kainomis.

Kloseto kombinacija, pilnai prirengta su vitreous china tanka, išplaukamu bowl ir mahogany užbaigta sėdynė

\$22.95

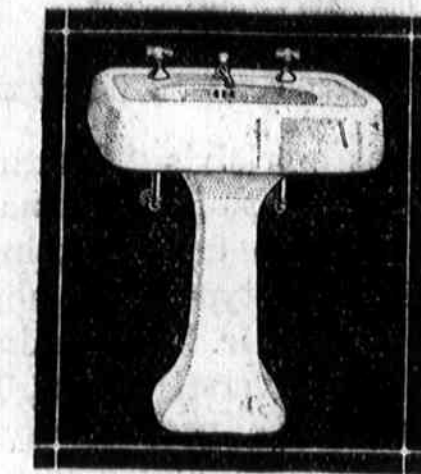
5 pėdų balto enamel vana, ant kojų su nikeliuotu kraneliu ir vandens išbėgimo dūda

\$25.95

18x21 Apron Lavatory, nikeliu dengti bresiniai kranai ir dūda

\$11.35

3 šmėtų toiletto setas, kaip parodyta augščiau, kol jų yra, tikrai \$57.95

20x24 Balto Enamel Geležiniu pedestalu Laboratory. Pritaikymai ekstra

\$19.85

60 colių dviguba Drainboard Apron Sinka, su dvejomis pridėtomis enemeliuotomis kojomis, besisupantis spout sinkos faucet, del muilo indelis ir nikeliuotu kraneliu

\$56.85

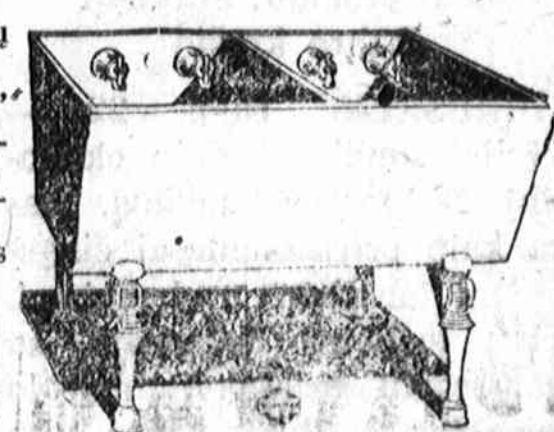

5 Pėdų Balto Enamel Apron Recess Tubas, iš dešinės arba kairės puses išdryliuoti

\$45.85

Dvieji šmėtų landres Trays, 48 colių, su plėninėmis pakojomis ir dailiais bibbs

\$10.35

Taip kaip augščiau minėta tik su kombinacija "Spoud Faucet" \$12.35

SIOS SAVAITES SPECIALIAI, 1/2 colių corrugated garden hose, užbaigta pilnai su Boston nosike ir coupling, 25 pėdų \$3.00, 50 pėdų \$5.75

Atdara utarninko, ketvergo ir subatos vakarais iki 9 val.

MES NETURIME ANTRARANKIŲ ARBA SENŲ TAVORŲ. JŪS GAUSITE TĄ KĄ JŪS ISSIRINKSITE

Jūsų Akiniai Pritaikomi per Okulistą

Jūs nemokėsite daugiau už jūsų akinius čionai, pritaikintus užbaigusio mokslo okulistu, negu, kad jūs mokėsite už juos kitur pritaikintus su mažiau žinojimo akių ligų. Dr. Carteris turėjo 23 metus patyrimo Chicagoje ir specializavosi akių ligose. Pilnas egzaminavimas bus padarytas. Akiniai bus pritaikinti tik jei bus reikalingi.

Kreivos akys ištaisomos specialiu metodu

Labai daug ligonių išgydoma nuo kreivų akių tik syki atsilankius. Dr. Carter specializavosi ištaisyme kreivų akių ir jis gydo su dideliu pasisekimu. Šimtai išgydytų ligonių gali paliudyti.

F. O. CARTER, M. D.
Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės
120 So. State St.
Valandos 9-6. Nėdėlio 10-12

DYKAI KNYGUTĖ
Rašykite del knygučių, kurioje nurodoma kaip išgydoma kreivos akys.

ELEKTRA

Aviasų ir pajūgų suradimas į senus ir naujus namus, taip pat diktavimas. Čia arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8992

3514-16 Roosevelt Rd.
Art St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

DR. DEAN SPECIALISTAS

189 North Clark St.,
Valandos 9-7. Nėdėlio 9-1
Visos paprastos ir užsisėnėjusios ligos vyru, moterų, gydomos greit ir pigiai. Ligos: kraujos, odos, skilvio, kruti-
nės, širdies, inkstų, nervingumas, apkurimas, kataras, goiteris. Patarimas dykai.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydau staigias ir chortines ligas NAPRAPATI-JOS budu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak. Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Physical Health Institute DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėnėjusias, be vaistų ir operacijų, naujaisiais būdais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rūmas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nėdėdieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Garsinkitės Naujienose

NORĖDAMI PIRKTI, PARDUOTI AR MA- NYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siūnčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1810
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nėdėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

1720 West Chicago Ave.
Tel. Haymarket 1105
Veda bylas visuose teismuose.
Bendrovių teisės ir real estate —
specialybė. Utarninko ir ketver-
go vakare Naujienų ofise
1739 So. Halsted St.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6705
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose, Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro pirmo ir
pardavimo Dokumentus ir Igaliojimus
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 2261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedėlio vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakarais
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 520
Tel. Central 6300
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public
3405 Deodora Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

KORESPONDENCIJOS

Waterbury, Conn.

Atsišaukimas į Connecticutto valstijos pažangiąsias draugijas, į pažangiųjų draugijų sąryšius.

Kas kartą vis aiškiau ir aiškiau pasireiškia reikalavimas lietuvių pažangiosios srovės bendras, susijungimas pasekmėms veikimui. Pavyzdžiui, mes peikiame šiuo dienu įvykius Lietuvoje, kaip krikščionys demokratų pasikėsiną panaikinti savivaldybes ir uždėti savo viduramžinę krikščionišką diktatūrą, — kas jiems tai įvykinti puikiai vyksta. O tai todėl, kad mes, pažangioji srovė, neturim bendro sutarimo, neturim Centro Komiteto, taip sakant, neturim sąryšio ir tokiu būdu negalim nė moraliai nė materialiai priglėbti Lietuvos broliams, kovojantiems prieš minėtą klerikalų vykdomą diktatūrą. Apart to yra ir kitų dalykų, kurių neiškinsime dėl stokos vietos, dėl kurių yra reikalingas minėtas sąryšis, taip jau ir dėl sušelpiamųjų draugijų vidurinės tvarkos.

Todel Waterburio Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšis savo konferencijoje birželio 27 d. tatau apsvaistęs, pripažino būtina reikalinga steigti bent Connecticutto valstijos pažangiųjų draugijų ir pažangiųjų draugijų sąryšių apskritį. Todel tapo nutarta per laikraščius atsišaukti į Connecticutto valstijos pažangiąsias draugijas ir sąryšius, kad šį sumanymą gi-

liai apsvaistytų ir savo pažangius prisiųstų žemiau nurodytu adresu. Kadangi minėto apskrities įvykdinimui būtų visų pirma reikalingas suvažiavimas, todėl del spartesnio veikimo būtų pageidaujama, kad draugijos prisiųsdamos savo tarimą, (kurios pritaria šiam sumanymui, kartu padarytų iniciatyvą, tai yra nuskirtų laiką ir vietą (miestą) kur minėtas suvažiavimas turėtų įvykti.

Komisija:
K. Ramanauskas, 186 Alden St., Waterbury, Conn.
J. S. Prusaitis.
P. S. Butų naudinga, kad visa Amerikos pažangioji visuomenė darytų pastangų tverti panašius sąryšius bei draugijų apskrities, nes vienybė, tai galybė. Susivienijus progresyviams, galėtume duoti daug didesnę pagalbą savo broliams Lietuvoje.—K. R.

Michigan ir Wisconsin

Kelionės įspūdžiai

Šią vasarą man teko aplankyti pagarsėjusį Michiganą Fountain apeliukėj. Laukai jau buvo apšėti ir sudygę. Bet diegai ne kaip atrodė, išrodo, kad prasta žemė. Nors garsinimuose sakoma, kad juodžemės, bet vargiai galima rasti juodžemio visos to apeliukėj. Niekuriose vietose dar ir kelmiai matyti—stukos kaip avių bandos. Labai ukininkus vargina ir netikė keliai; keliai ten netaisyti ir sunkiai išvažiuojami. Visas kraštas todėl išrodo, apmirus, be jokio

gyvumo, toli negali lygintis prie kitų valstijų.

Rugp. 3 d. aplankiau Racine, Wis. Per penkis metus nebuvau ten buvęs. Pirmiau už Evansono retai kas gyveno, o dabar Evanstonas jau veik susisiekia su Waukeganu. O ir dabar daug naujų namų stato ir skubiai tiesia cementinius keliuos. Pats Racine yra gražus miestelis, prie ežero, paskehdes medžiūse, gatvės ten švarios ir nėra tokių karščių kaip Chicagoje. Ten gyvena daug ir lietuvių. Pats miestelis yra žymiai paaukęs.

Iš ten išvykome Wisconsin farmų pažūrėti. Ten keliai geri, daugiausia cementuoti, o ir farmos gražios, daug geresnės, negu pagarsėjusiam Michiganui. Auga viskas gerai — dobilai, avižos, kornai, cibuliai. Jau visi prinokę ir piaunami, išėmus kornus. Šeštadieniais ir sekmdieniais visi keliai pilni automobilių, išrodo kaip kokis Chicago bulvaras.

—J. Šidlauskas.

PAIEŠKOMA

Rašimo, Viktoro artimi giminės Amerikoje ar Lietuvoje. Velionio yra likę pinigų. Manoma, jisai buvo gimęs žemaitijoje.

Ampusat, George (gal but Jurgis Ampusaitis) mirė Amerikoje, palikdamas didelius turus. Gimęs Mažoje Lietuvoje, turėjo virš 70 metų. Paieškoma įpėdiniai.

Maskoliunaitė Agota, buk gyvenanti New Yorke.

Sirtautai, Jonas ir Boleslovas, atvykę Amerikon 1910 m. kitas 1912 m.

Maslovskis, Aleksandras, buk gyvenęs New Yorke.

Jie patys, ar kas apie juos žino, prašoma atsilipti šiuo adresu.

Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
New York, N. Y.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Oleello kainomis visiemis
Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužės. Sutaupykite pinigų tiesiai pirksdami nuo mūsų.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018. Haymarket 4251

GULBRANSEN The Registering Piano

Tiktai Gulbransen Registruoja "Touch"

Pianas, kuris groja muzikos roletius ir pedals, kuris tikrai REGISTRUOJA PERSONALI "TOUCH"!

Kas reiškia, — kad tai yra pianas kurį gali groti kiekvienas su IŠREIŠKIMU ir JAUSMU geriausiai kaip galima groti rankomis!

Tai yra vėliausias ir labai žingėdus išradimas pianų išdirbinėjimo artizme — tikrai atities instrumentas — Gulbransen REGISTRUOJANTIS Pianas.

REGISTRUOJA jusų "touch". Tai yra dalikas kuris labai užinteresavo publiką apie Gulbransen — kuris prikelė taipgi labai daug žinomų pianistų ir padarė juos tikrais ir tistais tas Registruojantis Pianas.

Tik pamislykite ką tai reiškia dėl muzikos mylėtojų šioje gentkartėje — valkai taipgi suranda laiko ir eidami mokyklon praktikuoti, vyrai stipriai įsigilinę į savo darbą, moterys, kurios turi daug namų ir drauginių darbų — kiekvienas jų dabar turi progą gerėtis gražia piano muzika, be mokymosi ir ilgo praktikavimo — TIKRĄ muziką, grojamą kiekvieno, su jo arba jos personaliu "touch".

2 Metai Išmokėjimui

ATSIŪSKITE ŠITĄ

ir mes pasakysime apie mūsų lengvą išmokėjimų planą už Gulbransen.

Vardas

Adresas

Nacionaliai apka-
nuoti
\$450 \$530

Pažymėti ant
užpakalio
\$615 \$700

JOS. F. BUDRIK
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jusų buvęs senas Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą
Valandos nuo 12 ryto iki 8 val.
vakare kasdien.

2347 W. North Ave.

Kampas Western Ave.
CHICAGO, ILL.

Valo, prošina vyrų ir moterų
drabužius.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIBIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sažiningai patarė, visokių ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jei abejoji akimis, pasitarkauk
Dr. A. K. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6497
4649 S. Ashland Ave
Kampas 47-oje gat.
3-ree labels

Kreivos Akis Ištaisomos

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas
Akiniai \$5 ir auščiau
Val.: 3 iki 9, Ned. 10 iki 1.
3333 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 4115
Dr. Michal Lewinski
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4630 So. Ashland Ave.
arti 47 gatvės
Gydo užsisėdėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.
Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.
Nedėlio nuo 11 iki 12 val.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 deina
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

Tel. Blvd. 3138
M. Witkewicz BANIS AKUŠERKA
Turio patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikia ypatingą prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

—IŠ RUSIJOS—

Gerali lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metai

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moterišky, Vyrų ir

Valų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue

Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Dr. A. A. Roth

Ofiso tel. Boulevard 9693

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterų, Vyrų ir

Valų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago

arti 31st Street

Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 diena.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3803 S. Kedzie Ave. Phone

Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak.

Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone

Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių

sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Dr. M. Žilvitis

DENTISTAS

Perkėlė ofisą iš Brighton Park

į Bridgeportą

3265 So. Halsted St.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare.

Subatoje nuo 9 ryto iki 6 vakare.

Nedėlioje nuo 9 ryto iki 12 diena.

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniš-

ky ir slaptų ligų

Gydo su pagalba naujausių metodų

X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant

viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10.

Nedėlio nuo 2:30 iki 4:30 po piet;

Biuras 4348 Archer Ave.

Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8

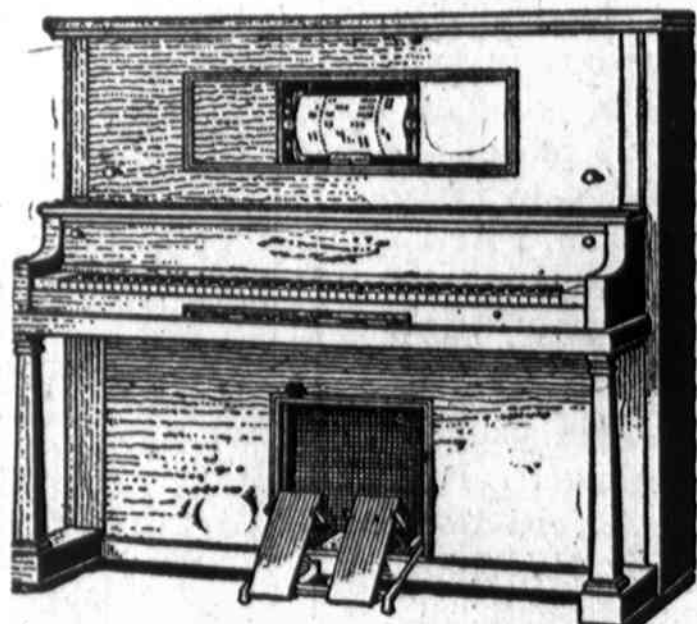
Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

KLEIN BROS PIANO STORE 2027-29 SOUTH HALSTED ST.

SUTAUPYKIT \$200 AR DAUGIAU

Mano draugai, jei jus žingėdaujate pirkime grojiklio piano, dabar yra laikas ir štai kur yra vieta. Aš galiu jums sutaupyti pinigų. Mūsų išmokėjimų planas yra labai geras. Mes nerokiuojame palukanų. Ateikite ir pasimatykite su Mr. Bushas, No. 14. Aš suteiksiu jums savo asmeninį patarnavimą.

Štai yra keletas mūsų gerų pirkinių:

Augštos rūšies, tikrai naujas Vollmer \$289

Lengvais išmokėjimais, be palukanų

Dykai 100 rolet., benčius ir uždangalas Dykai

Kimball grojiklis pianas \$175

Lengvais išmokėjimais, be palukanų

Vieta žinomų Kerzheim ir Cable-Nelson Pianų

Atdara utarninko, ketvergo ir subatos vakarais

Dvigubas Metinis Išpardavimas

Mokyklų čėverykai del vaikų ir gražūs čėverykai ir sliperiai del vyrų ir moterų. Mes ką tikai gavome pilną pasirinkimą čėverykų žinomų Buster Brown, Educator, Red Goose, Kreider ir kitų žinomų išdirbysčių del vaikų, mergaičių, garantuoti del dėvėjimo kiekviena pora parsiduoda 30% pigiau.

Mes ištaisime savo parodymo kambarį del šios progos ir viskas yra pažymėta aiškiais numeriais kainų. Del vyrų ir moterų mes pirkome už grynus pinigus perviršį stako nuo Atkins & Blumenfeld, Boston, Mass., vėliausių stilių už pusę kainos ir dabar jie yra parodymui mūsų lange.

Keletas Mūsų Specialų:

Vaikų ir mergaičių rudi ir juodi čėverykai, visi tikros skuros ir kiekviena pora garantuota, visos mios, verti \$3.85, specialiai po \$2.35

Del priaugančių mergaičių patentuotos skuros čėverykai, visi skuros, su raisteliais ir guzikais, verti \$3.50, specialiai po \$1.95

Moterų patentuotos skuros, satininiai, žemomis, militarėmis arba augštomis kulnėmis, vėliausios mados, verti daugiau negu dvigubai. \$3.65

Labai specialiai už \$3.50

Vyrų rudi, juodi arba patentuotos skuros, oxfordai, rankomis pasiūti, visi skuriniai, verti \$5.55, specialiai po \$3.50

Čia dar yra labai daug įvairių čėverykų, bet nėra vietos viską pamėnėti. Jie visi yra pažymėti aiškiais kainų numeriais ir parodyti mūsų lange. Kas pirmesnis ateis, gaus geresnį pasirinkimą. Mes turime pilną pasirinkimą gražių sliperių, extra mierų, del moterų. Mes taipgi turime pilną pasirinkimą žinomų Bostonian čėverykų. Šiame išpardavime mes duosime DYKAI pašiukų bakslų kas pirsks mokyklai čėverykus. Krautuvė atdara kiekvieną vakarą ir visą dieną nedėlio.

WARSAWSKY'S RELIABLE SHOE STORE
1341 So. Halsted St.

Garsinkities "NAUJIENOSE"

Garsinkitės Naujienose

MOKSLAS

Chemijos Pagrindai

Tarp įvairių medžiagos kitėjimų, vykstančių mūsų regimajame pasaulyje, chemijos procesai lošia visai žymią rolę. Jie yra įdomūs kaip patys savimi, taip lygiai ir dėlto, kad jais remiasi daugelis įvairių technikos darbų ir įvairių biologijos bei geologijos įvykių. Gamtininkui dažnai reikia turėti geros pažinties su pagrindiniais chemijos supratimais ir jos vykimų dėsniais, kad galėtų tinkamai spręsti ir išsiaiškinti daugelį kylančių klausimų. Šiose slaurose eilutėse pasistengsim nepasipajįstanti su chemija skaitytąją bent siaurai pažinti su ja. Butent, čion mes pasistengsim bent trumpai išsiaiškinti kokių bendrų žinių apie šiuos įvykius pavyko tyrinėtojams sučiuoti ir koki dėsniavodovauja tais įvykiais.

Nežiūrint į tai, kad mokslinė chemija galima skaityti tikru tiktai devynioliktojo šimtmečio kudiui, reikia pripažinti, kad žmonija ir anksčiau jau mokėjo surinkti daug įvairių cheminių procesų eksperimentales medžiagos. Epirizmas jokios teorijos nevadovaujamas, arba, kas dar blogiau, būdamas klaidingų protavimų įtakoje, kai kuriais atvejais, vienok, stebėtinai išnagrino daugelį sudėtinų ihemijos proiesų. Jeigu paimeim visą tų atskirų faktų ir tėjimų sumą, kuri buvo ilgi pražydėjusi mokslinei chemijai ir paklaustumė kokios buvo iš tos faktų sumos bendros išvados, tai gautumėm šių dienų žvilgsniu žiūrint neperlabiausiai brangintą atsakymą. „Įvairūs kunai gali cheminiai kaitaliojoti; tam kaitaliojimui vykkti reikia arba kitų medžiagų įtakos, arba šilumos veikimo; taip pat reikia išlaikyti ir kai kurios mistinės sąlygos (alchemijos laikais ir anksčiau). Supratimas apie paprastus kunus, arba elementus, buvo labai neaiškus ir supainiotas. Nors daugelis faktų aiškiai rodė, kad kunų keitimasis kitais yra ribotas, ne begalinis įvykis, vis tik daugelis chemikų buvo įsi tikinę, kad galimas yra jei ne absoliutis, tai bent kur kas platesnis medžiagų keitimasis. Šis įsitikinimas ypač ryškiai reikėsi daugeliu bandymų pasigaminant aukso iš kitų, jo neturinčių medžiagų, ir mistiniu tikėjimu į filosofijos akmenį. Cheminių įvykių kiekybinė pusė ilko visai nuosaliai ir buvo manoma, kad medžiaga galinti be pėdsakų išnykti. O į energijos išsiskyrimą einant chemijos kitėjimams buvo beveik nekreipama dėmesio.

Taigi, nors jau ir buvo atskiru, gana tikslų žinių apie kai kuriuos chemijos kitėjimus, bet bendras supratimas apie chemijos medžiagas ir jų pergyvenamuosius įvykius, buvo labai neaiškus.

Visiems žinoma kokią epochą chemijoje pradėjo prancūzų mokslininko Lavuazje darbai. Jis pirmas aiškiai parodė kokią rolę daugelyje chemijos procesų lošia viena oro sudėtinė dalis — deguonis. Jo pirmtakui darė tukstančius bandymų ir tėjimų įvairių medžiagų kitėjimų ore, vienok negalėjo gerai išsiaiškinti šiuose bandymuose, nes nepastebėjo ir nesuprasdavo, kad tie kitėjimai yra dar vienos, pašalinės medžiagos — deguonies įtakoje. Antras svarbus Lavuazje nuopelnas — tai tas, kad jis chemijos vykimus tėjdamas naudojo svarstyklėmis; jis priėmė bandymą pasveria reaguojančios, t. y. tas, kurios veikia į viena kitą, medžiagas, ir reakcijų produktus, ir tokiu būdu jis iškėlė aiškų kiekybės chemijos vykimų pusę.

Svarbiausi jo postulatai šie: 1) Kunai dega tik tai gryname ore (taip Lavuazje iš pradžių deguonį vadino; 2) Degant grynas oras naudojamas ir su degusio kuno svarumo prieauglius lygus to oro nustotajam svarumui, t. y. sudegęs kunas pasidaro tiek sunkesnis, kiek sveria to kuno prisijungęs deguonis. 3) Degantieji kunai sujungę su grynu oru paprastai duoda rūgštis, o metalai duoda „metalinės kalkės“ (metalių dehidrus). Bendrai imant Lavuazje savo darbais nušvietė tamsią ligi tol žinomų chemijos vykimų sritį. Pradedant Lavuazje prasidėjo teisingas ir sisteminis mokymas apie chemijos medžiagas ir jos vykimus.

Kiekvienam chemijos tikėjimui įvykus, iš duotųjų medžiagų atsiranda naujų medžiagų, turinčių kitokios fizinės ir cheminės ypatybės. Bendori medžiagos kiekybė ne pasikeičia. Tai aiškiai pažymi materijos amžinybės dėsni Lavuazje štai kaip formuluotas: **niekas neatsiranda naujai ir niekas nenyksta; visa tikta keičiasi.** Paklausim, kokios to kitėjimo ribos?

Kad galėtumėm į tai atsakyti paskirstysim visus kitėjimus, arba kaip juos chemikai vadina, reakcijas trimis grupėmis.

Pirmojo grupės įskaitysim tas reakcijas, kur iš kelių medžiagų gaunasi viena arba keletas naujų medžiagų.

antrojo grupės įskaitysim tas reakcijas, kur iš vienos medžiagos gaunasi keletas naujų medžiagų, ir

trečiojo įskaitysim tas reakcijas, kur iš vienos medžiagos gaunasi tikta viena nauja medžiaga.

Kol kas paliksim nežiūrėti pirmąją ir trečiąją grupę, o sustosim arčiau prie antrosios. Viena medžiaga, kurią mes pavadinsime „A“, be jokios kitų skirtingų nuo jos medžiagų įtakos, tikta fizikos veiksniams — šilumai, elektros srovei veikiant — skyla į keletą naujų medžiagų „B“, „C“ ir t. t. Iš čion galima pasakyti, kad medžiaga „A“ sudėtinėse kai medžiaga „B“ ir „C“ ir t. t. Dabar imsim skyrium kiekvieną naują gautąją medžiagą „B“, „C“ ir t. t., bet, žinoma, gryną (be priemaišų) ir pavesim ją fizikos veiksniams — šilumos, arba elektros srovės veiksmui (žinoma kitų medžiagų ten irgi negali būti); tada kiekviena medžiaga „B“, „C“ ir t. t. arba vėl skils į keletą naujų, dar paprastesnių (mažiau sudėtinų) medžiagų, arba ji nežiūrint į mūsų visas pastangas ją skelti aukšta temperatūra ar stipria srove, liks be atmainų kaip buvusi. Be to dar jeigu mes bandymų keliu patyrėm kad šios medžiagos negalima pasigamininti sujungiant dvi ar daugiau kitokias medžiagas, tai tokis kunas, kurs toliau neskaldomas visų chemikui prieinamų būdų pagalba (t. y. šilumos, elektros srovės, ir kitų, apie kuriuos vėliau pakalbėsime, kai žiūrėsime įvairius chemijos kitėjimų tipus) vadinasi **paprastu kunu, arba elementu, o kiekvienas kitas, kurs galima skaldyti — vadinasi sudėtinu kunu.**

Pavyzdžiui imkim tą medžiagą, kurią gyvsidabrio deginiu vadina. Tą gyvsidabrio deginį kaitindami gausim dvi naujas medžiagas — dujingą deguonį ir skystą metalą — gyvsidabrį. Kiek mes nekaitinsim ir kokią srovę nelsim per naujas medžiagas skyrium, kitų medžiagų mes iš jų vis tik negausim. Be to dar mes nežinom tokios reakcijos, kurią nors koks paprastos medžiagos viena

į kitą veikdamos (arba, kaip chemikai sako reaguodamos), duotų skyrium arba deguonies, arba gyvsidabrio. Del to ir deguonis ir gyvsidabris reikia skaityti paprastais kunais — elementais.

Kitam pavyzdžiui imkim kad ir anglarugštis kalkių skėlimą (geras, baltas murmurys yra beveik visai grynos anglarugšties kalkės). Iš šios medžiagos gaunama dujingosios anglarugšties ir kietų, negesintų kalkių. Kaip anglarugštyje, taip ir negesintose kalkėse tolimėnis skilimas labai sunkiai eina, bet užtat mes žinom, kad anglarugštis galima pasigamininti tiesiai jungiant anglį su deguoniu. Iš to padaroma išvada, kad anglarugštis yra sudėtinis kunas. Taip pat ir kalkių galima gauti tiesiai metalą kalkių su deguoniu jungiant. O anglies deguonies ir kalkijaus medžiagos kiekybė ne pasikeičia. Tai aiškiai pažymi materijos amžinybės dėsni Lavuazje štai kaip formuluotas: **niekas neatsiranda naujai ir niekas nenyksta; visa tikta keičiasi.** Paklausim, kokios to kitėjimo ribos?

Kad galėtumėm į tai atsakyti paskirstysim visus kitėjimus, arba kaip juos chemikai vadina, reakcijas trimis grupėmis. Pirmojo grupės įskaitysim tas reakcijas, kur iš kelių medžiagų gaunasi viena arba keletas naujų medžiagų.

antrojo grupės įskaitysim tas reakcijas, kur iš vienos medžiagos gaunasi keletas naujų medžiagų, ir

trečiojo įskaitysim tas reakcijas, kur iš vienos medžiagos gaunasi tikta viena nauja medžiaga.

Kol kas paliksim nežiūrėti pirmąją ir trečiąją grupę, o sustosim arčiau prie antrosios. Viena medžiaga, kurią mes pavadinsime „A“, be jokios kitų skirtingų nuo jos medžiagų įtakos, tikta fizikos veiksniams — šilumai, elektros srovei veikiant — skyla į keletą naujų medžiagų „B“, „C“ ir t. t. Iš čion galima pasakyti, kad medžiaga „A“ sudėtinėse kai medžiaga „B“ ir „C“ ir t. t. Dabar imsim skyrium kiekvieną naują gautąją medžiagą „B“, „C“ ir t. t., bet, žinoma, gryną (be priemaišų) ir pavesim ją fizikos veiksniams — šilumos, arba elektros srovės veiksmui (žinoma kitų medžiagų ten irgi negali būti); tada kiekviena medžiaga „B“, „C“ ir t. t. arba vėl skils į keletą naujų, dar paprastesnių (mažiau sudėtinų) medžiagų, arba ji nežiūrint į mūsų visas pastangas ją skelti aukšta temperatūra ar stipria srove, liks be atmainų kaip buvusi. Be to dar jeigu mes bandymų keliu patyrėm kad šios medžiagos negalima pasigamininti sujungiant dvi ar daugiau kitokias medžiagas, tai tokis kunas, kurs toliau neskaldomas visų chemikui prieinamų būdų pagalba (t. y. šilumos, elektros srovės, ir kitų, apie kuriuos vėliau pakalbėsime, kai žiūrėsime įvairius chemijos kitėjimų tipus) vadinasi **paprastu kunu, arba elementu, o kiekvienas kitas, kurs galima skaldyti — vadinasi sudėtinu kunu.**

Pavyzdžiui imkim tą medžiagą, kurią gyvsidabrio deginiu vadina. Tą gyvsidabrio deginį kaitindami gausim dvi naujas medžiagas — dujingą deguonį ir skystą metalą — gyvsidabrį. Kiek mes nekaitinsim ir kokią srovę nelsim per naujas medžiagas skyrium, kitų medžiagų mes iš jų vis tik negausim. Be to dar mes nežinom tokios reakcijos, kurią nors koks paprastos medžiagos viena

gryna medžiaga visuomet sudėta iš tų pačių elementų. Pamačius kokybinę tų medžiagų sąstatą dalį (pusę) nenoroms kyla klausimas apie kiekvieno elemento kiekybę reikalingą tai medžiagai sudaryti. Jeigu salietra susidėjusi iš azoto, deguonies ir kalijaus, tai kokios tų elementų kiekybės (t. y. po kiek) bus kad ir 101 grame salietros? Ar gali kalijus, arba azotas, arba deguonis eiti į salietros sąstatą vienu kart vienuokio kiekybėje, kitu kart kitokio? Daugelis praktinių davykių ir tai duoda griežtą atsakymą: ne, grynos medžiagos kiekybinis sąstatas visuomet vienodas. Kokią salietrą mes neįtumėm, bet visuomet jos 101 grame bus 39 gramai kalijaus, 14 gramų azoto ir 48 gramai deguonies. Šis įvykis pastebėtas visiems kunams ir išreikštas pripažinimu **chemijos junginių kiekybinio sąstato pastovumo.**

Be to kiekybinio junginių sąstato tyrinėjimai davė galimybes nustatyti ir kitą svarbų dėsni. Kai paimta tyrinėti toki kunai, kurie sudėti iš tų pačių elementų, bet savo ypatybėmis skiriasi, tai pastebėta, kad tuos junginius sudarančių elementų kiekybės yra tam tik-

ruose paprastuose santykiuose. Pavyzdžiui, yra du junginiai sudaryti iš anglies ir deguonies: anglies viendeginis ir anglies dvideginis. Pirmajame junginyje 12 anglies dalių tenka 16 deguonies dalių, antrajame gi 12 dalių anglies tenka jau ne 16, bet 32 dalys deguonies, t. y. dvigubai daugiau. Be to dar žinomi penki įvairūs azoto deguonies junginiai: kiekvienoms 28 d. azoto pirmame junginyje tenka 16 deguonies dalių, ant-ram junginy — 32 d. trečiame — 48 d., ketvirtame — 64 d. ir penktame — 80 d. deguonies, t. y. susijungusi kiekybė su 28 dalimis azoto santikiu 1:2:3:4:5. Tokiais faktais remiantis atsirado kitas svarbus cheminių junginių atsiradimo dėsni, vadinamas **„pastovių santykių dėsniu“**. Štai kaip jis skamba: **Jeigu du elementai jungdamiesi vienas su kitu duoda įvairių junginių, tai pastovus vieno elemento kiekis fikstai su karto kito elemento kiekiais.**

Taigi matom, kad visa chemijos junginių apimtis valdoma ir ribojama štai kuo: įvairūs cheminiai kunai galima skirstyti dviem grupėm: į elementų grupę ir į begalinę daugybę junginių, sudarytų iš tų elementų.

Junginiams iš elementų atsirandant visada pildosi cheminių junginių sąstato pastovumo ir pastovių santykių dėsni. Chemijos įvykių srities chaosas, tuo būdu jau šiek tiek sutvarkomas, nes rasta atsparos punktai — kokybinis elementų nekeitimasis ir kokybinis bei kiekybinis chemijos junginių pastovumas.

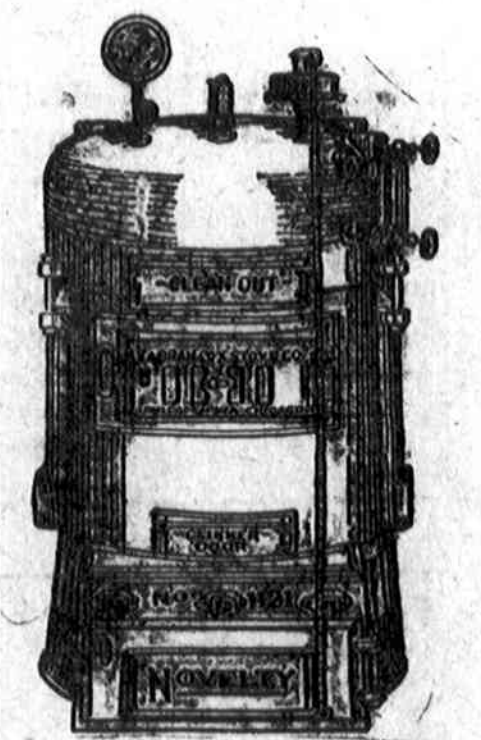
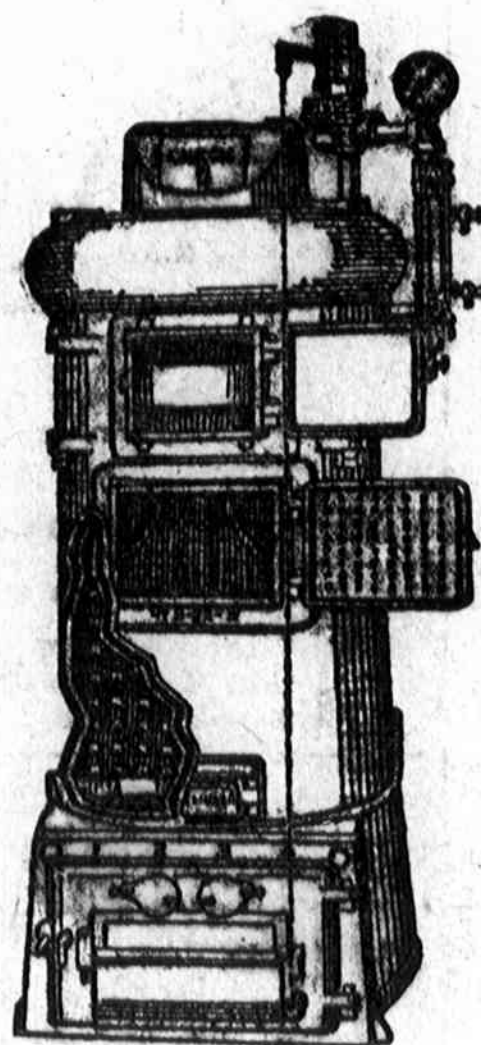
Vadinasi, kai elementai jungdamiesi sudaro keletą junginių, tai kiekvieno jų kiekybė tur tam tikrus paprastus santykius: 28 dalimis azoto tenka arba 16 dalių deguonies, arba šio skaičiaus kartotinė (2, 3, 4 ir t. t. kartų daugiau). Deguonis kiekvieną kartą į junginius eina savo kartotinėmis porcijomis: 16; 32 t. y. 2x16; 64 t. y. 4x16, bet ne 25, 31, 57, arba kuris nors kitas skaičius, kitaip sakant, elementas eina į junginį tikta tam tikromis kartotinėmis masėmis, bet ne kaip pasisekė. Šis faktas jau iš pradžių privertė chemikus pripažinti elementams Jungiamuosius svorius. Šitais „jungiamųjų svorių“ žodžiais suprantama tos elementų kiekybės, kuriomis jis eina į junginius. Kad būtų galima palyginti tarp savęs tuos elementų svorius už vieną pastirinktą skaityti elementas vandenilis,

ir jojo jungiamasis svoris skaitoma — 1. Tokiu būdu deguonies jungiamasis svoris pripažinta lygus 8, kalijaus 39 ir t. t., ir tada į kiekvieną cheminį junginį pradėta žiūrėti kaip į įvairių elementų keliatas jungiamųjų srovių jungių. Bet toksai budas žiūrėti į junginių sąstatą pasirodė gana nepatogus; kai kurių elementų jungiamieji svoriai turėdavo įvairaus didumo, žiūrint į tai, iš kokių junginių jis sudėtinota, ir dėl to didelis žingsnis pirmyn buvo medžiagos sąstato atominės hipotezės priėmimas. (Bus daugiau)

Tėvas: — Kas gi pas tave taip ilgai viešėjo vakar vakare? Dukterė: — Tikta Katrytė buvo užėjusi, tėvel. Tėvas: — Tat pasakyk tai Katrytei, kad ji paliko savo pypkę ant fartepijono.

Teisėjas į liudininką: — Kur Tamsta gyvena? Liudininkas: — Aš gyvenu pas savo broį. — O kur Tamstos brolis gyvena? — Pas mane. Teisėjas užpykęs: — Bet kur gi Tamsta ir Tamstos brolis gyvena? Liudininkas: — Mudu gyvename drauge, pons teisėjaus.

Įdėkite į Namus Apšildymo Reikmenis Dabar!

Nelaukite nei biskio ilgiau. Šaltas oras jau greitai bus čionai. Nelaukit iki pastutinės minutės. Turėkite apšildomą namą kol dar šalčiai neatėjo. Jums kainos dabar mažiau pinigų ir turėsite mažiau rūpesčių.

Pašaukite mus arba ateikite į mūsų ofisą ir mes maloniai pasiūsysime jums namų apšildymo inžinierių, kad aprokuotų kiek tas visas kainos, dykai.

MUSŲ INŽINIERIUS NURODYS JUMS VISĄ DARBĄ IR TIKRAI PARODYS KAI ĮDĖTI Į JUSŲ NAMUS APŠILDYMO REIKMENIS PER JUMIS PAČIUS, BET JEI JŲS NORITE, KAD

MES ĮDĖTUMĖM, MES PADARYSIME TAI UŽ LABAI ŽEMĄ KAINĄ. MES TAIPGI PASKOLINAME VISUS REIKALINGUS ĮRANKIUS DĖL ĮDĖJIMO REIKMENŲ. DARYKITE DABAR IR SUTAUPYKITE PINIGŲ IR TRUBELIO.

Mes taipgi turime pilną staką medžio materijolo labai žemomis kainomis. Bile koki tavorą jūs pirksite pas mus, jei nebusite užgandėntas, mes permainsime jums arba jūsų pinigus grąžinsime į du metus laiko. Tai yra mūsų motto mūsų biznyje.

Pabandykite pas mus vieną sykį ir mes tikriname jums, kad jūs nepirksite niekur kitur plumbingo ir medžio materijolo, kaip tik pas mus.

MES DASTATOME Į VISAS DALIS MIESTO IR APIELINKES, ĮSKAITANT WHITING, EAST CHICAGO, HAMMOND, INDIANA HARBOR, GARY, ROSELAND, BLUE ISLAND, WEST PULLMAN, CHICAGO HEIGHTS, BERWYN IR KITUS MIESTELIUS DYKAI.

Buk tikras, žiūrėk tikros vietos ir tikro vardo

Mūsų vieta yra vienas blokas ilgumo, medinis namas, geltonai malevotas ir didelė iškaba ant viršaus.

M. LEVY & CO.

State ir 22nd Streets

Telefonas — Calumet 0645 — Calumet 1692

Atdara vakarais iki 7:30 valandą vak. Nedėlioj iki 1:00 val. dieną

